



# LUND UNIVERSITY

## Dendrokronologisk analys av Visseltofta kyrka

Linderson, Hans

2005

*Document Version:*  
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

*Citation for published version (APA):*

Linderson, H. (2005). *Dendrokronologisk analys av Visseltofta kyrka*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2005:9). Lund University.

*Total number of authors:*

1

### General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

### Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117  
221 00 Lund  
+46 46-222 00 00



LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY  
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN  
HANS LINDERSON



**Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2005:9**

**Hans Linderson**

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV VISSELTOFTA KYRKA.**

**Uppdragsgivare:** Barbro Sundnér, Vallkärratorn 402, 225 91 Lund

**Område:** Skåne **Prov nr:** 10754-10772 **Antal borrprov+sågskivor,** 19+0

**Dendrokronologiskt objekt:** Takstolar i kor och långhus

**Information:** Förklaringar till bifogad tabell.

**Beteckning framför dateringen**

V= vinterhalvåret, vankant d.v.s. den yngsta årsringen närmast under bark upphör att utvecklas normalt i augusti. Nästa års årsring påbörjas normalt i maj. Detta betyder i stort sett att trädet är avverkat någon gång från och med september till och med april d.v.s. trädets viloperiod.

S= sommaren, om yttersta årsring i vankanten inte är fullt utvecklad genom att trädet avverkades någon gång under tillväxtperioden, vanligen någon gång i maj till augusti.

E= efter, saknas alla ytvedsinkatorer så att bara kärnved finns i det provtagna virket kan ingen minsta åldersgräns anges. Teoretiskt skulle virket kunna vara hur ungt som helst men oftast har en bedömning gjorts för en rimlig "minsta ålder"

**Splintstatistik** d.v.s. antal år i splint hos ek är  $17 \pm 7$  år.

Vid de tillfällen när det förekommer många år i splint för ett prov kan osäkerhetsmarginalen minskas.

Medelvärdet för antalet år i splinten för ekmaterialet i denna undersökning är 14 år. I de fall splint saknas i provet och denna är synlig i stocken har det räknats fram till splint/kärnvedsgräns eller vankant i fält. Vid sådana fall har en något större osäkerhetsmarginal använts.

**Dendrokronologiska enhetsgrupper (DE)** betecknar stockar med årsringsmönster med hög inbördes korrelation. "A" för den först identifierade DE, "B" för nästa osv. De är alltså inte rangordnade. De gäller endast inom den undersökta populationen för varje enskild kyrka. Ett vanligt skäl att virke bildar "DE" är att träden har stått på samma ståndort eller åtminstone inom ett begränsat område. Virke tillhörande skilda byggfaser kan således med sina överlappande tidsserier bilda gemensamma dendrokronologiska enhetsgrupper.

**Visseltofta kyrka**

Enligt dateringarna av koret är virket, om det är avverkat vid en gemensam säsong, avverkat vinterhalvåret 1419/20 tom juni 1420 (endast 10772 är sommaravverkat), förutom de två murremmarna som är äldre. Detta kan indikera på att detta virke från koret, är avverkat senvåren till försommaren 1420. Långhuset uppvisar en mer spridd dateringsbild, fyra eller fem timmerstycken av nio dateras till 1443 eller 1444 (d.v.s. september 1443 till april 1445). Två stockar är avverkade 1413-1429, vilket täcker fällningstiden när merparten av virket från koret avverkades. Även långhuset hyser två undersökta stockar som är från äldre tid (dock 10759 dateras efter 1391). Av denna äldre avverkningsperiod, är minst två från 1362-1404, möjligen alla fyra. Den dendrokronologiska korrelationen (DE) indikerar att virket är hämtat från samma område, uppskattningsvis mindre än två mils radie från Visseltofta. Murremmarna som representeras av 10760 och 10762 är av tall.

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund

Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

E-mail: [Hans.Linderson@geol.lu.se](mailto:Hans.Linderson@geol.lu.se)